



**Onderzoek over het spreken
van het Frans door de
inwoners van Vlaanderen**

Onderzoek uitgevoerd voor
**de vzw: Association pour la Promotion
de la Francophonie en Flandre**

September 2009

Presentatie van het onderzoek	3
1. Methodologie	4
2. Beschrijving van de steekproef	5
3. Technische fiche van de opiniepeiling	6
Resultaten	8
1. Kennis van de landstalen	9
1.1. Kennis van het Frans	9
1.2. Kennis van het Nederlands	10
1.3. Kennis van het Duits	11
1.4. Samenvatting van de talenkennis	12
2. Niveau aan kennis van het Frans	13
2.1. Niveau aan kennis van het Frans	13
2.2. Wijze waarop het Frans werd aangeleerd	14
2.3. Kennisniveau versus verwerving van het Frans	15
3. Gebruik van het Frans	16
3.1. Gebruik van het Frans thuis	16
3.2. Gebruik van het Frans op het werk	17
3.3. Gebruik van de Franstalige media	18
3.4. Het lezen van boeken of kranten in het Frans	19
3.5. Het kijken naar de Franse film/ Franstalige films	20
3.6. Het deelnemen aan culturele activiteiten in het Frans	21
3.7. Interesse voor de Franstalige cultuur (samenvatting)	22
Extrapolaties	23

Presentatie van het onderzoek

1. Methodologie

- Ø Opiniepeiling uitgevoerd door Dedicated Research onder leiding van Marc Dumoulin en Christophe Buntinx.
- Ø Deze opiniepeiling werd uitgevoerd via de telefoon van 8 tot 22 september 2009, bij een strikt representatieve steekproef van 2.535 personen van 18 jaar en ouder die in Vlaanderen wonen. De enquêtes werden uitgevoerd in elk van de 5 Vlaamse provincies (West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant).
- Ø De respondenten werden op een willekeurige manier geselecteerd uit telefoongidsen. Hierbij werden de quota's op de belangrijkste socio-demografische criteria gerespecteerd (geslacht, leeftijd, actieven/inactieven, ...) en werd er een representatieve spreiding over de Vlaamse provincies in acht genomen.
- Ø Er werd rekening gehouden met de personen die enkel nog over een gsm beschikken: 15 % van de uitgevoerde enquêtes gebeurde naar gsm-nummers.
- Ø 75,2% van de personen op wie een beroep werd gedaan, stemde erin toe om te antwoorden op de vragen van onze enquêteurs.
- Ø De maximale foutenmarge (te weten, voor de geobserveerde frequenties die dicht bij 50% liggen) bedraagt 1.9% op de totale steekproef.
- Ø Lidmaatschap van Dedicated Research: Esomar, Febelmar.
- Ø Certificatie van Dedicated Research: Efamro Market Research Quality Standards (EMRQS).

2. Beschrijving van de steekproef

	Totaal	
Provincie		
- West-Vlaanderen	473	(18,7%)
- Oost-Vlaanderen	580	(22,9%)
- Antwerpen	706	(27,8%)
- Limburg	340	(13,4%)
- Vlaams-Brabant	436	(17,2%)
Geslacht		
- Mannen	1.242	(48,9%)
- Vrouwen	1.293	(51,1%)
Leeftijd		
- 18 tot 24 jaar	254	(10,0%)
- 25 tot 34 jaar	406	(16,0%)
- 35 tot 44 jaar	482	(19,0%)
- 45 tot 54 jaar	456	(18,0%)
- 55 tot 64 jaar	355	(14,0%)
- 65 jaar en ouder	583	(23,0%)
Totaal	2.535	(100%)

We moeten hierbij vermelden dat de ouders eveneens werden ondervraagd voor hun kinderen; daarom hebben de extrapolaties uit de tabel op pagina 24 betrekking op de volledige Vlaamse bevolking (6.161.600 individuen) en niet enkel op de populatie die in het kader van dit onderzoek werd ondervraagd, namelijk de personen van 18 jaar en ouder.

3. Technische fiche van de opiniepeiling

§ referentiepopulatie en specifieke rekruteringscriteria	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> Personen die in Vlaanderen wonen van 18 jaar en ouder. </div>	
§ grootte van de referentiepopulatie	<input type="checkbox"/> niet geschat <input checked="" type="checkbox"/> geschat op 5.250.000 personen (18 jaar en ouder) of 6.161.600 in totaal (jonger dan 18 inbegrepen)	
§ basis voor de rekrutering en rekruteringswijze	<input type="checkbox"/> uit bestanden van ... <input checked="" type="checkbox"/> uit telefoongidsen <input type="checkbox"/> andere	
§ vooropgestelde quota's	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> Representativiteit voor de bevolking die in Vlaanderen woont volgens de belangrijkste socio-demografische criteria </div>	
§ antwoordpercentage (% gecontacteerde personen dat bereid was deel te nemen aan de opiniepeiling)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">75%</div>	
§ steekproefgrootte - aanvankelijk verwacht	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">2.500</div>	
- bereikt	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">2.535</div>	
§ periode waarin de studie werd uitgevoerd	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">van 8 tot 22/09/2009</div>	

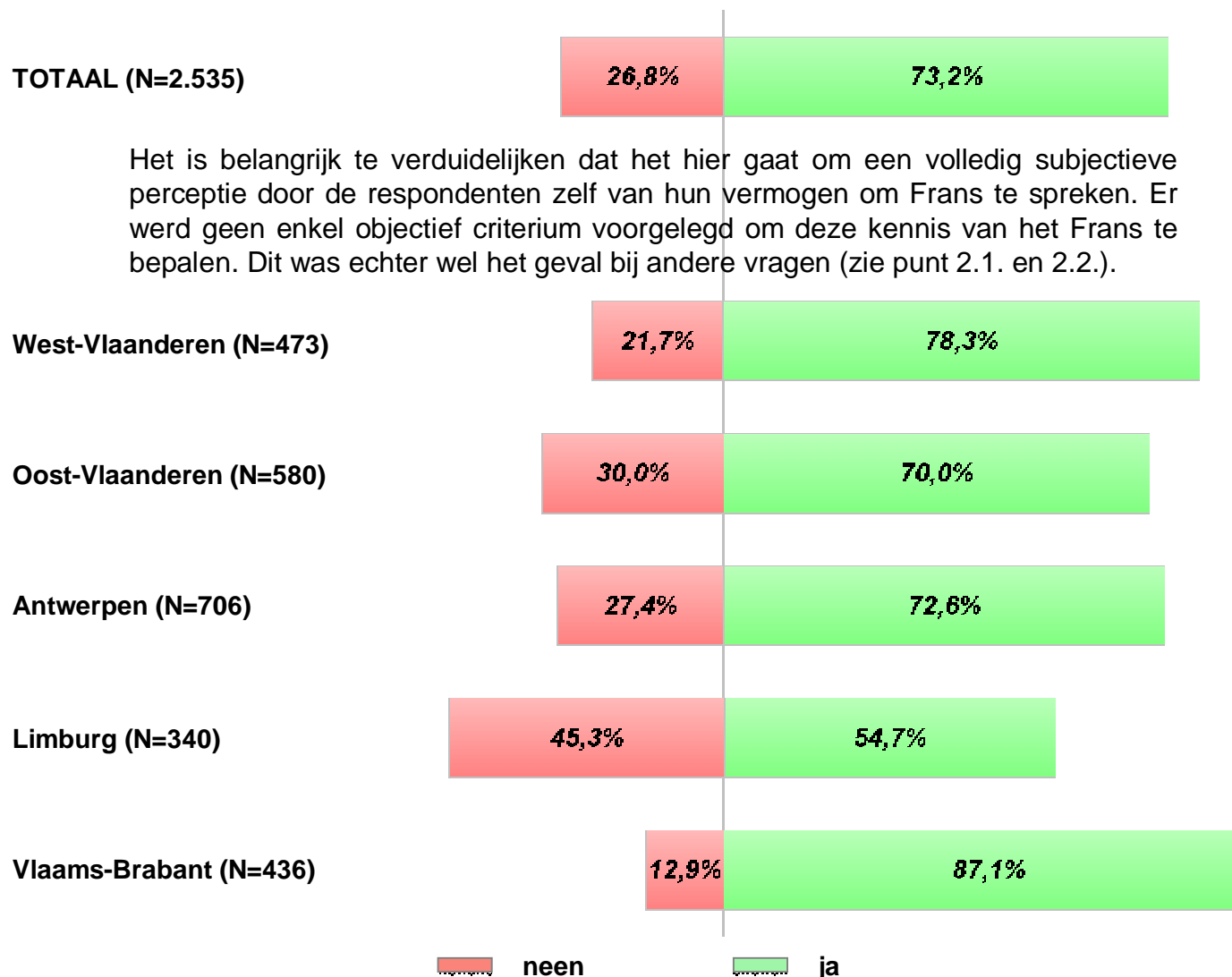
§ incidentie (% van de referentiepopulatie dat voldoet aan de rekruteringscriteria):	100%
§ gemiddelde duur van de vragenlijst	4 minuten
§ methode voor het verzamelen van de gegevens	<input type="checkbox"/> face to face <input checked="" type="checkbox"/> telefonisch <input type="checkbox"/> triades / groepen <input type="checkbox"/> het zelf invullen via internet <input type="checkbox"/> andere
§ plaats waar de enquêtes werden afgenomen	Vanuit ons callcenter te Brussel <input type="checkbox"/> in een zaal <input type="checkbox"/> op straat <input type="checkbox"/> in hall
§ analysemethode die werd toegepast op de gegevens	<input checked="" type="checkbox"/> kruistabellen <input type="checkbox"/> factoranalyse
§ methode voor de weging van de gegevens	Weging volgens de socio-demografische criteria

Resultaten

1. Kennis van de landstalen

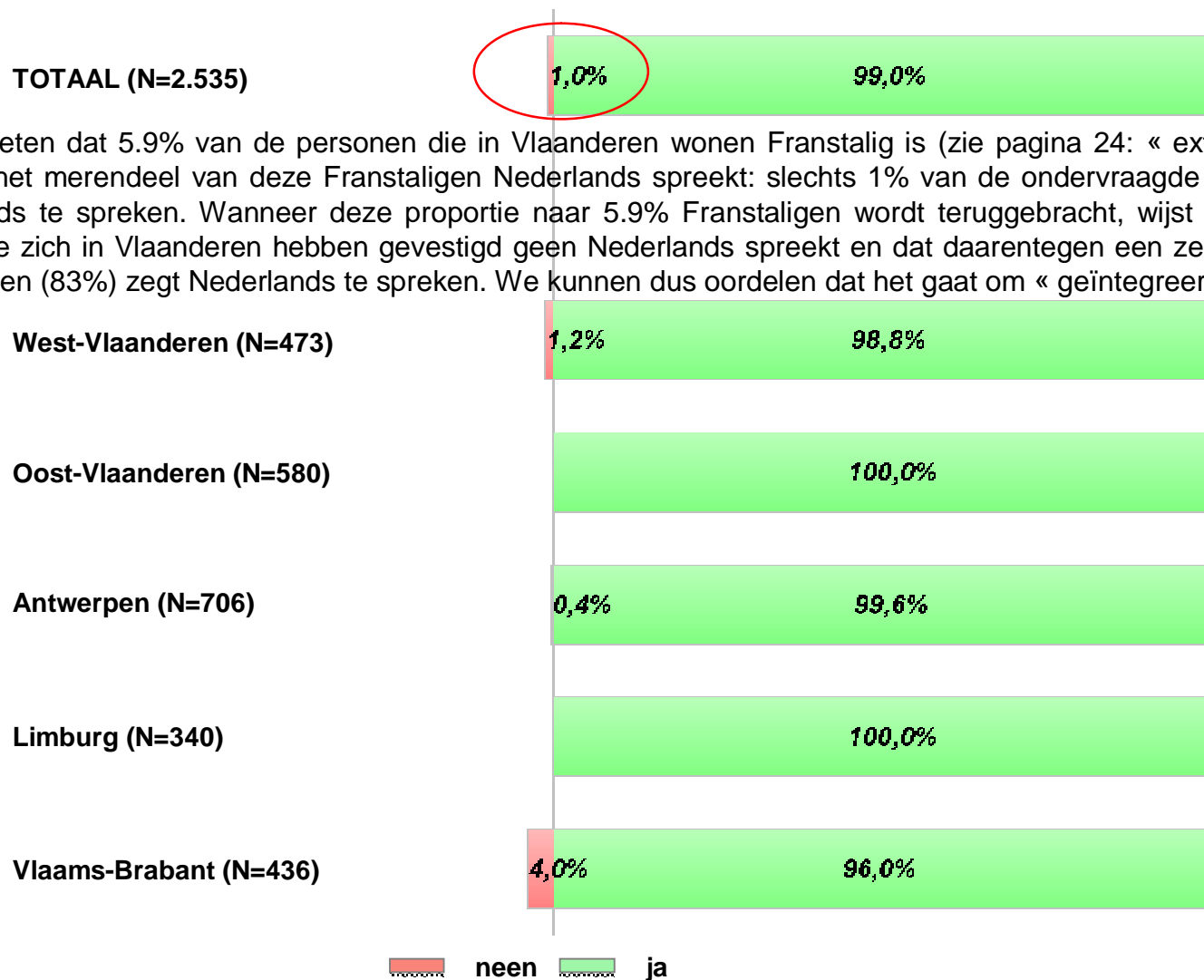
1.1. Kennis van het Frans

V: Spreekt u Frans?



1.2. Kennis van het Nederlands

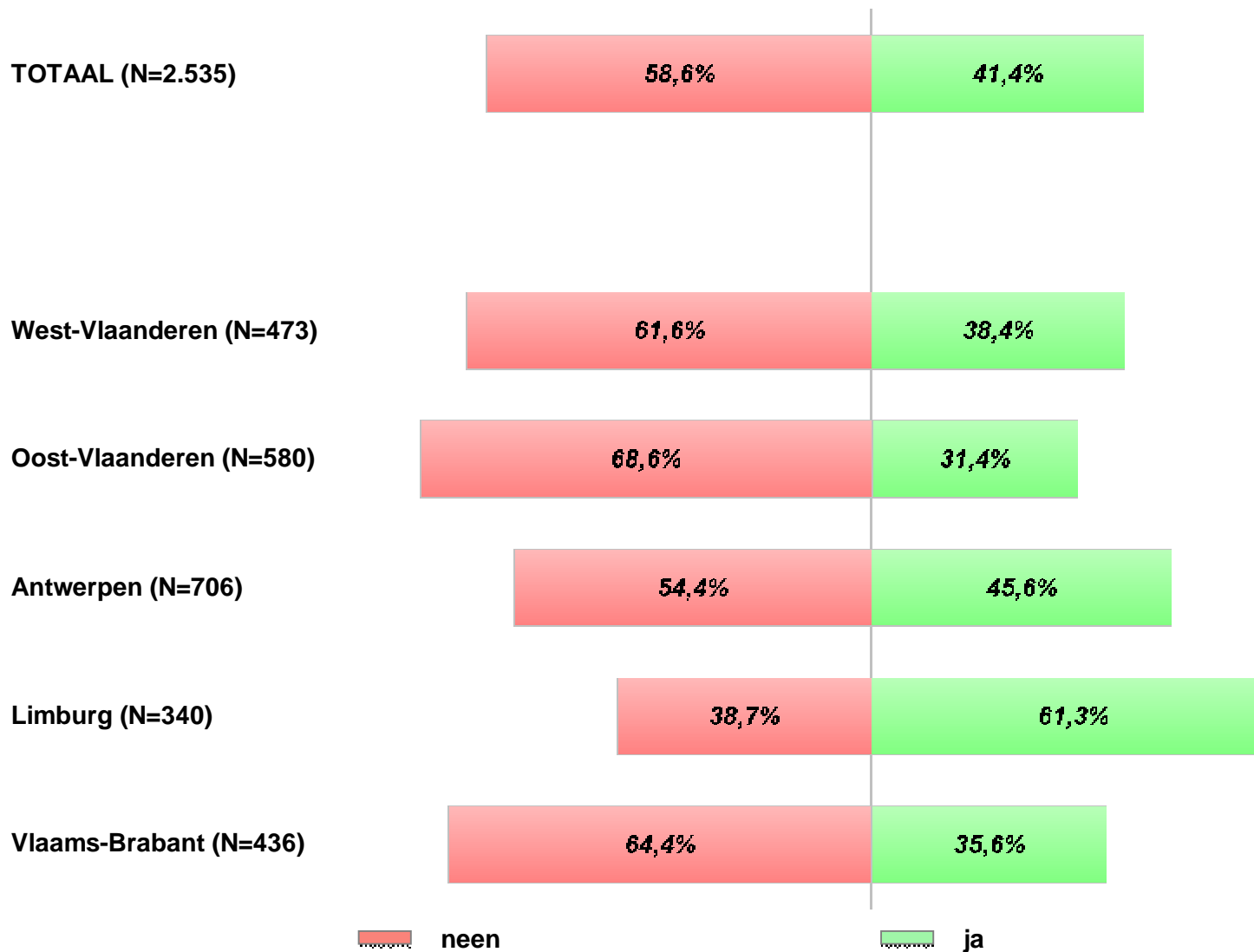
V: Spreekt u Nederlands?



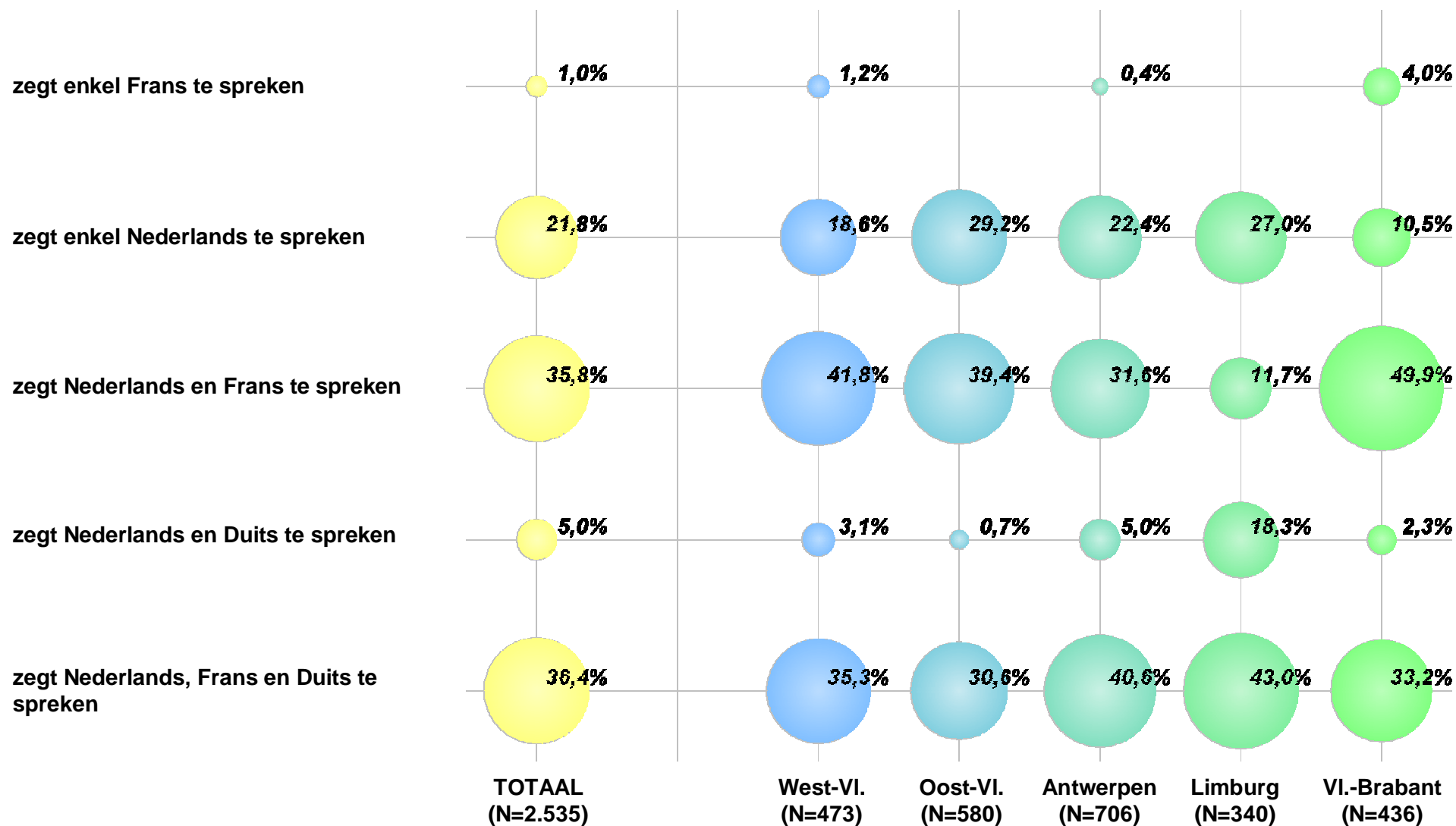
Wanneer we weten dat 5.9% van de personen die in Vlaanderen wonen Franstalig is (zie pagina 24: « extrapolaties »), kunnen we opmerken dat het merendeel van deze Franstaligen Nederlands spreekt: slechts 1% van de ondervraagde personen zegt inderdaad geen Nederlands te spreken. Wanneer deze proportie naar 5.9% Franstaligen wordt teruggebracht, wijst dit erop dat 17% van de Franstaligen die zich in Vlaanderen hebben gevestigd geen Nederlands spreekt en dat daarentegen een zeer grote meerderheid van deze Franstaligen (83%) zegt Nederlands te spreken. We kunnen dus oordelen dat het gaat om « geïntegreerde » Franstaligen.

1.3. Kennis van het Duits

V: Spreekt u Duits?



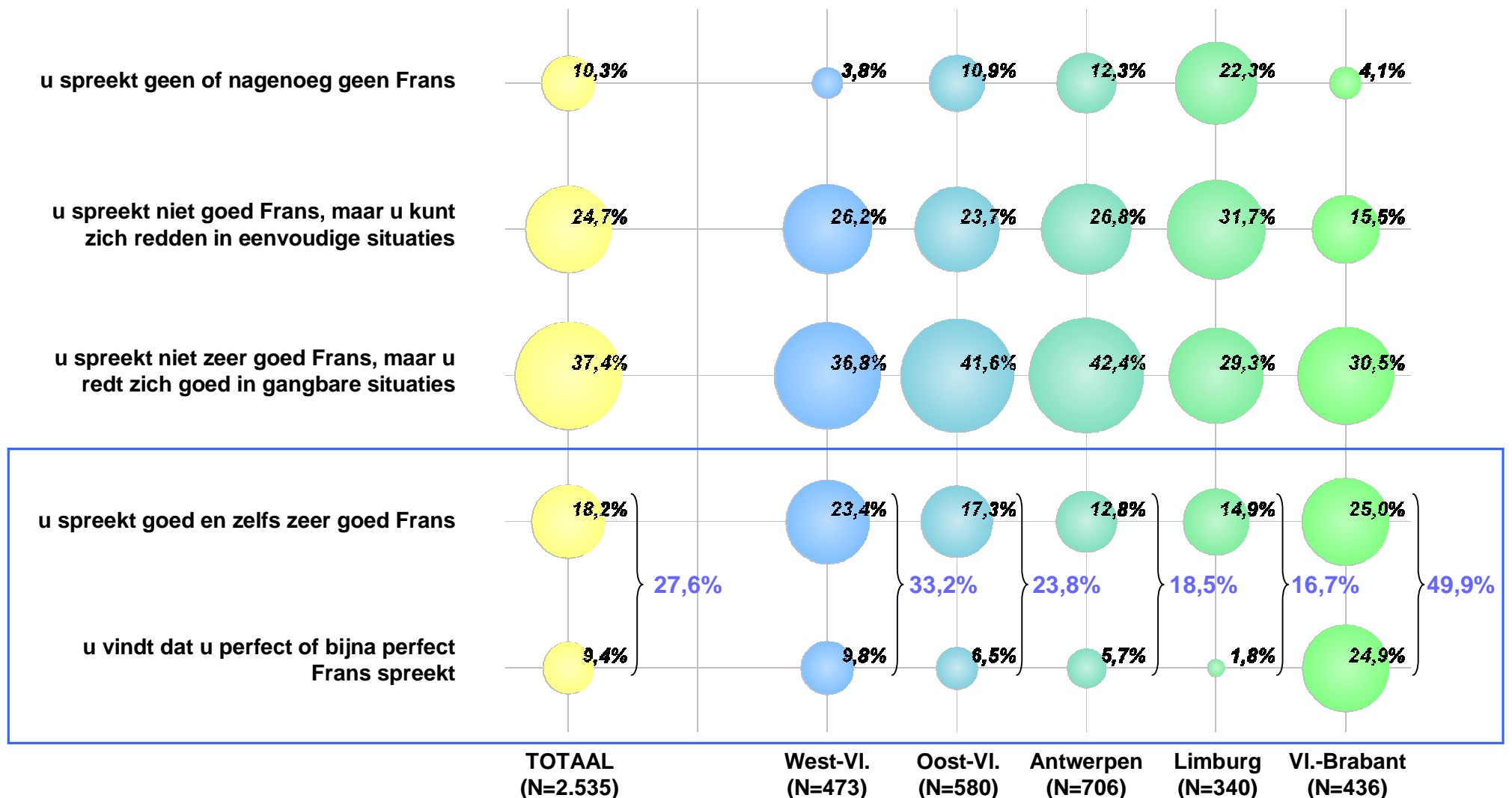
1.4. Samenvatting van de talenkennis



2. Niveau aan kennis van het Frans

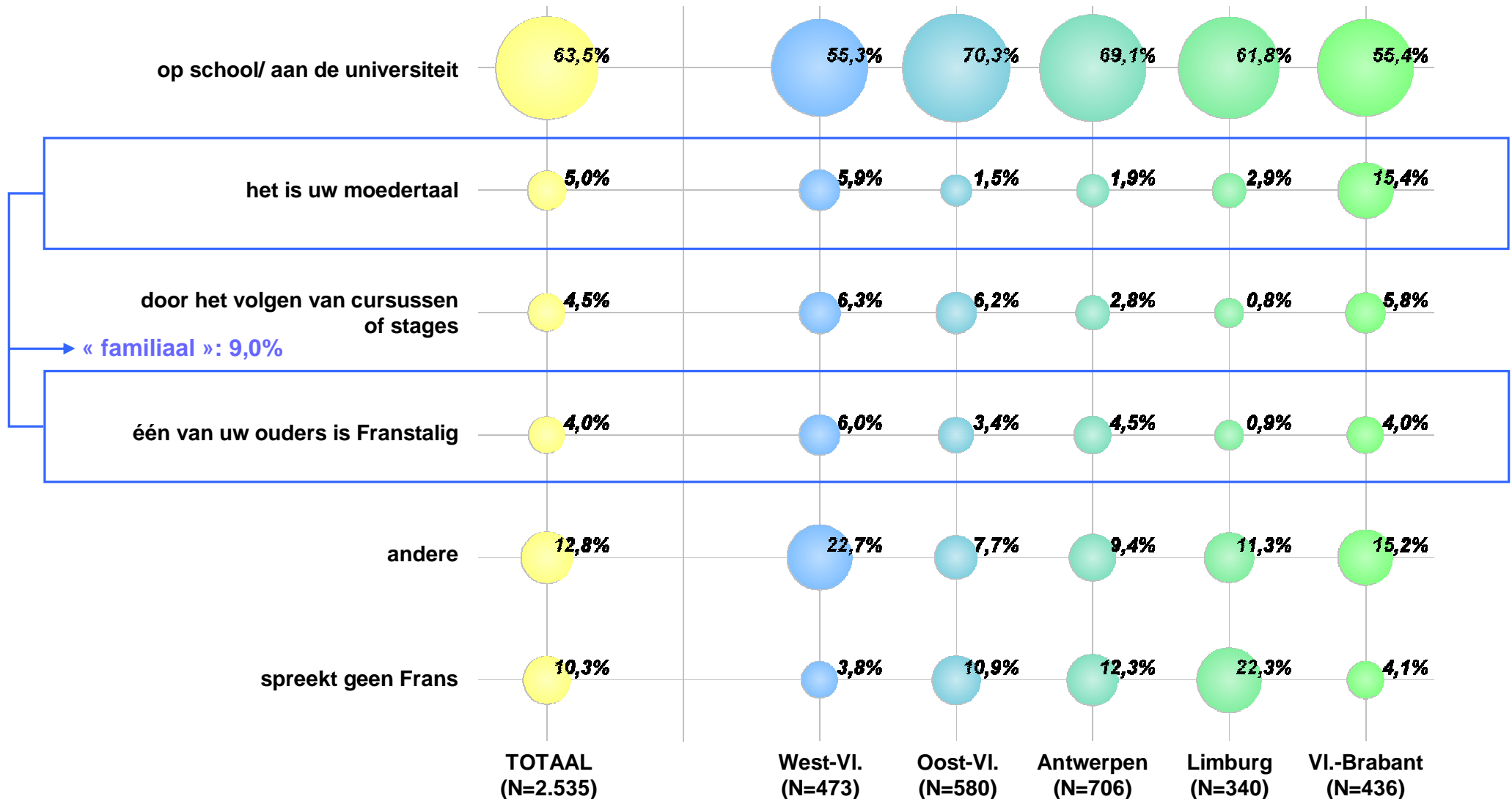
2.1. Niveau aan kennis van het Frans

V: Ons onderzoek beoogt het niveau aan kennis van het Frans te evalueren bij de personen die in Vlaanderen wonen. Welke van de stellingen die ik u zal voorlezen, is het meest op u van toepassing?

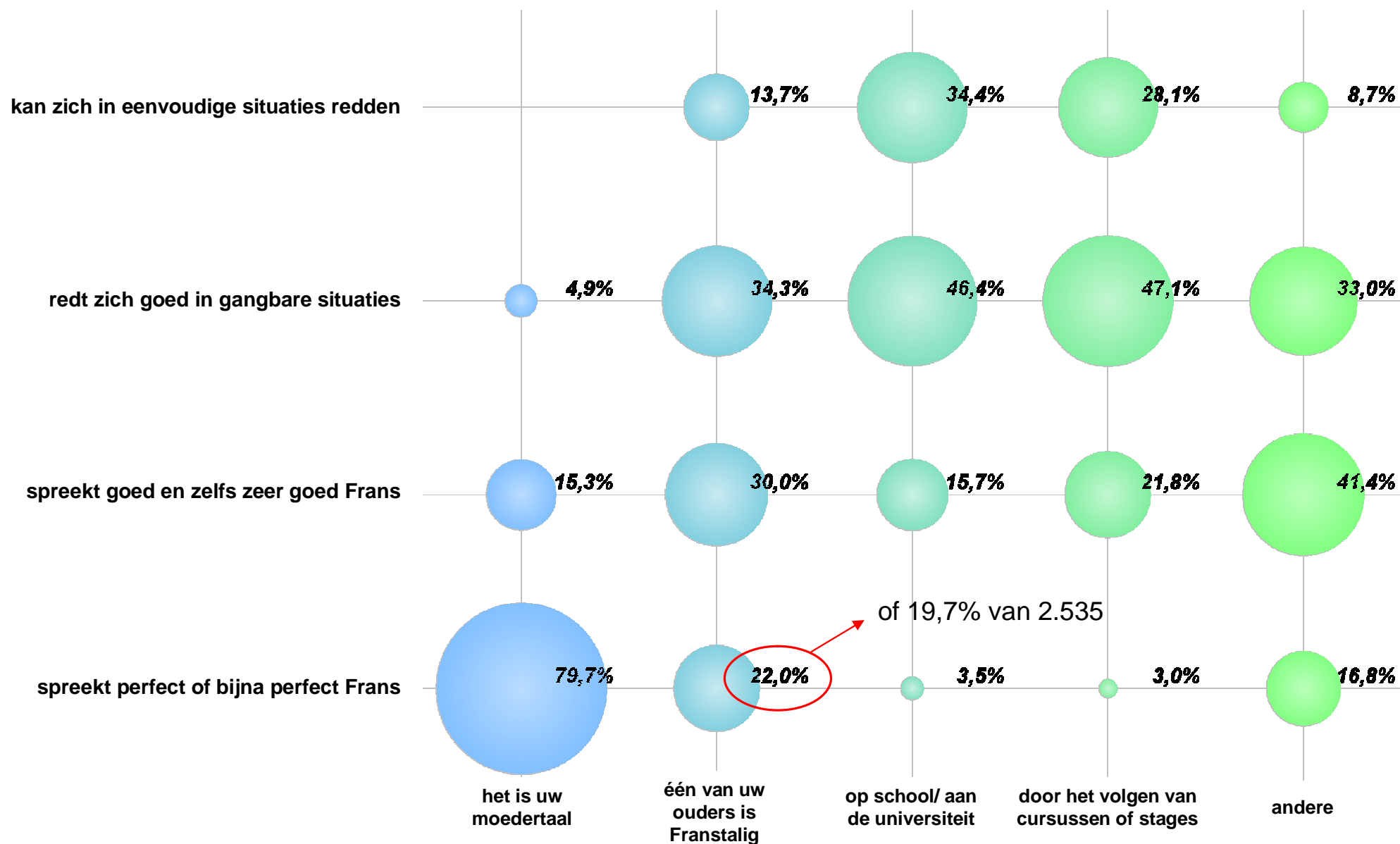


2.2. Wijze waarop het Frans werd aangeleerd

V: Hoe hebt u Frans geleerd?



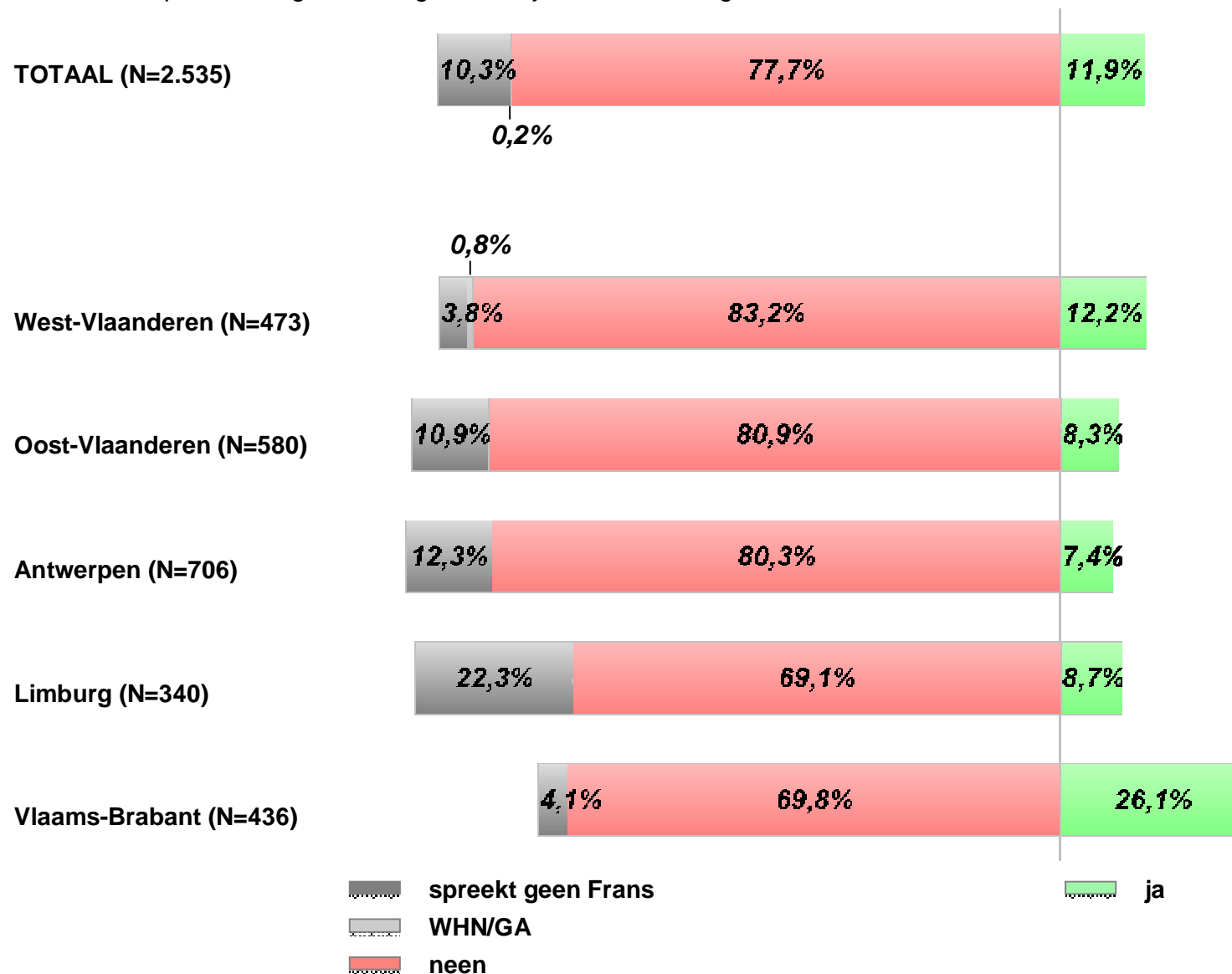
2.3. Kennisniveau versus verwerving van het Frans



3. Gebruik van het Frans

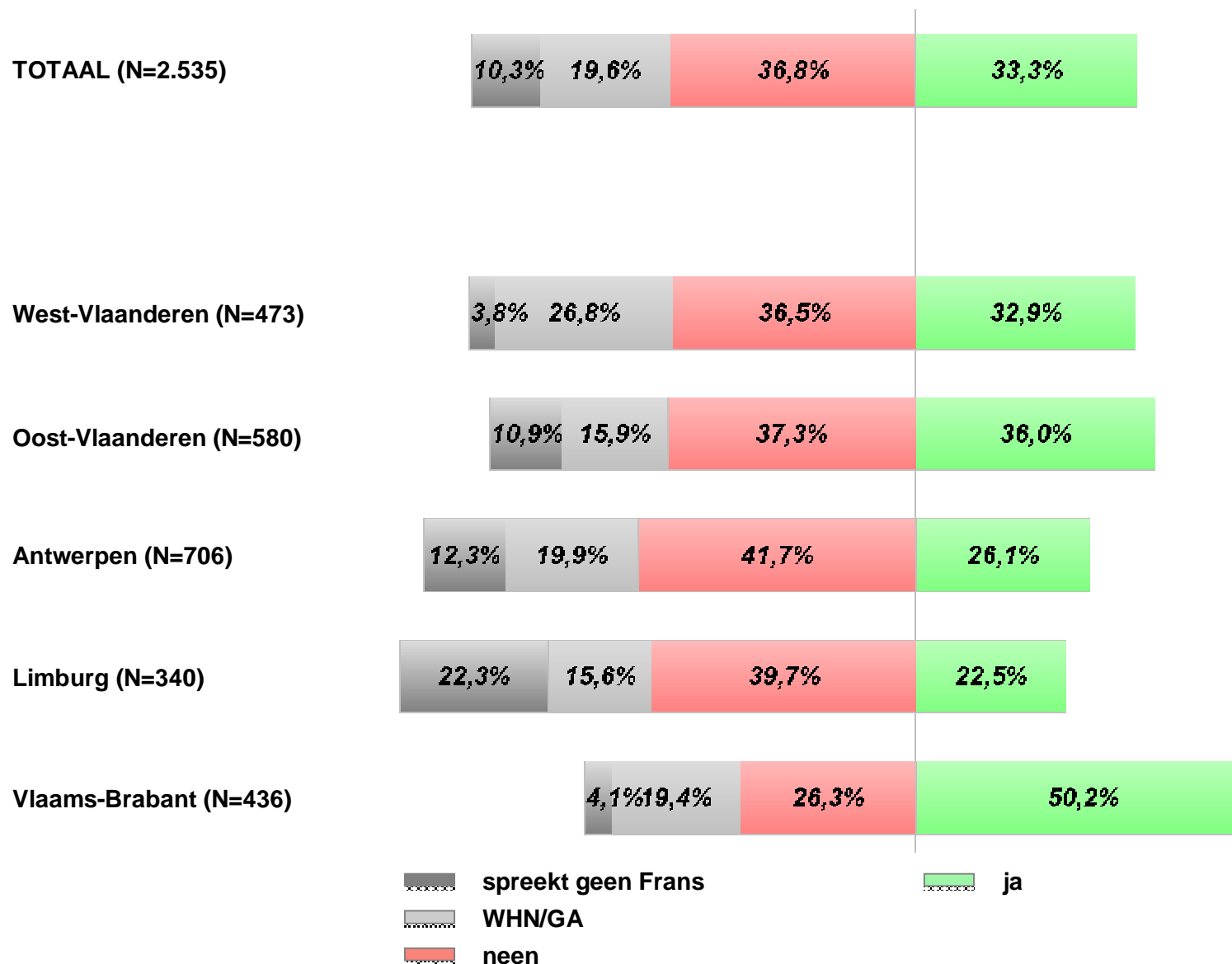
3.1. Gebruik van het Frans thuis

V: Spreekt u tegenwoordig Frans bij u thuis, ook al gebeurt dit slechts af en toe?



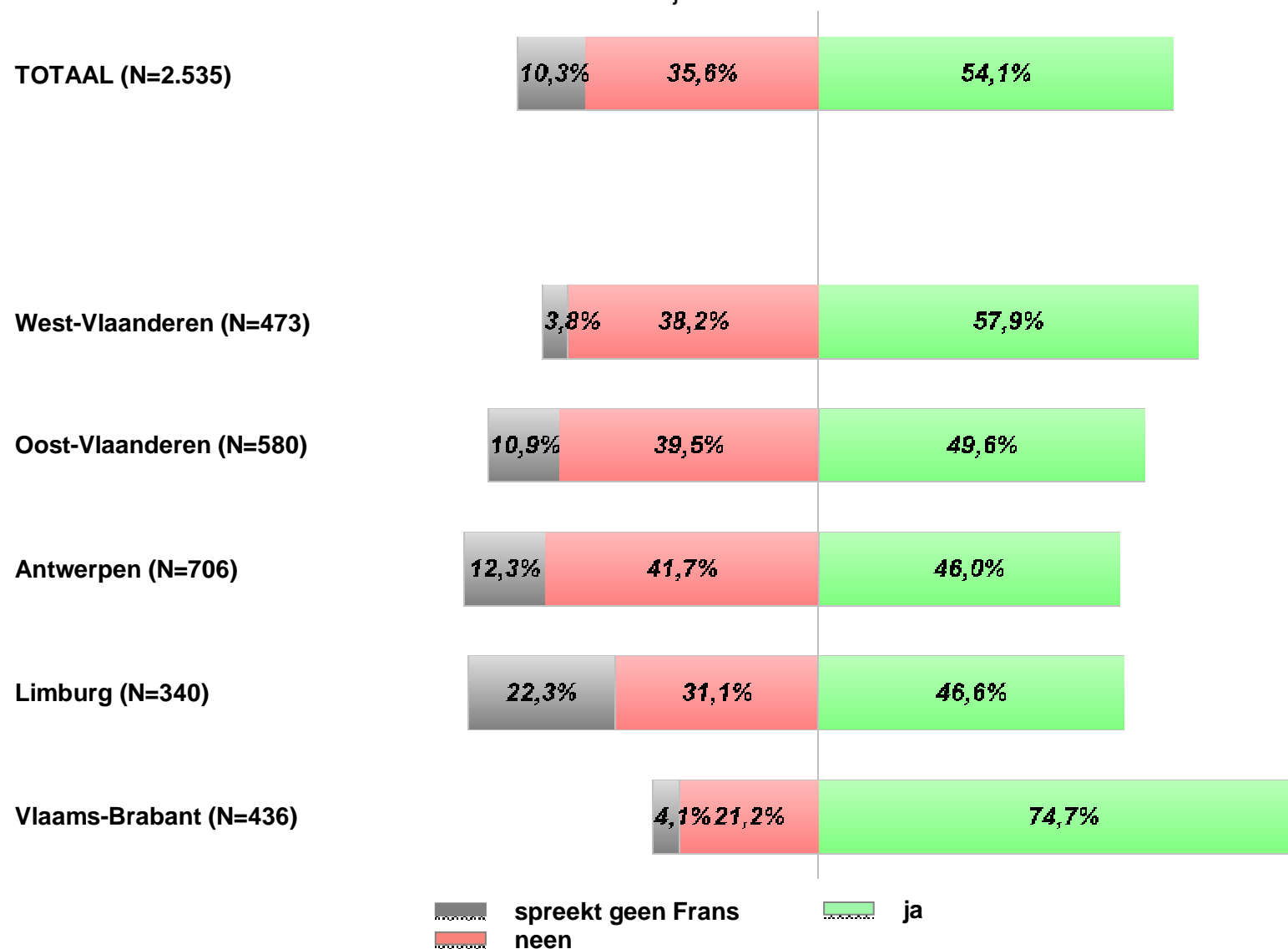
3.2. Gebruik van het Frans op het werk

V: En spreekt u op uw werk Frans, ook al gebeurt dit slechts af en toe?



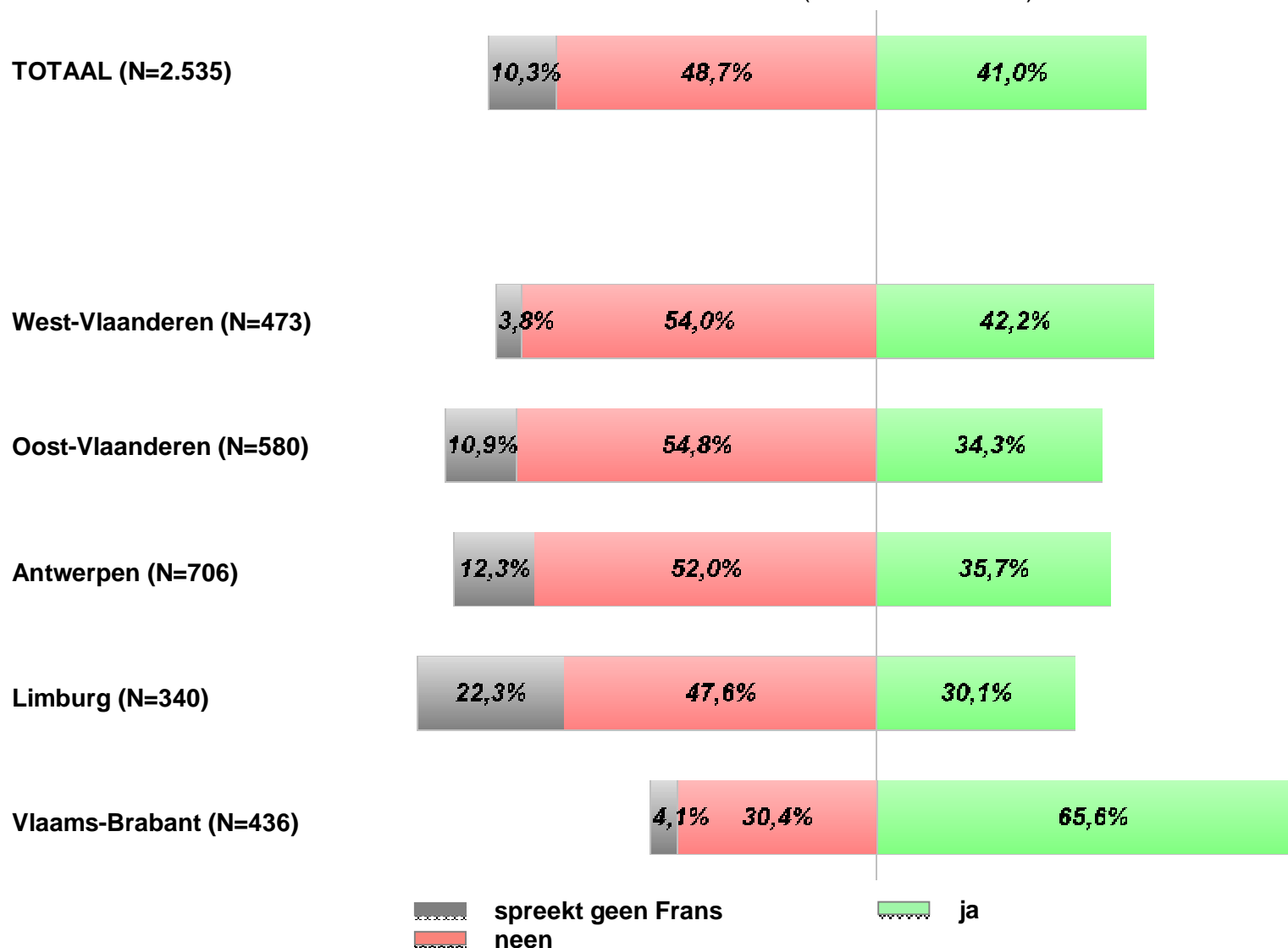
3.3. Gebruik van de Franse media

V: Gebeurt het dat u naar de televisie kijkt of naar de radio luistert in het Frans?



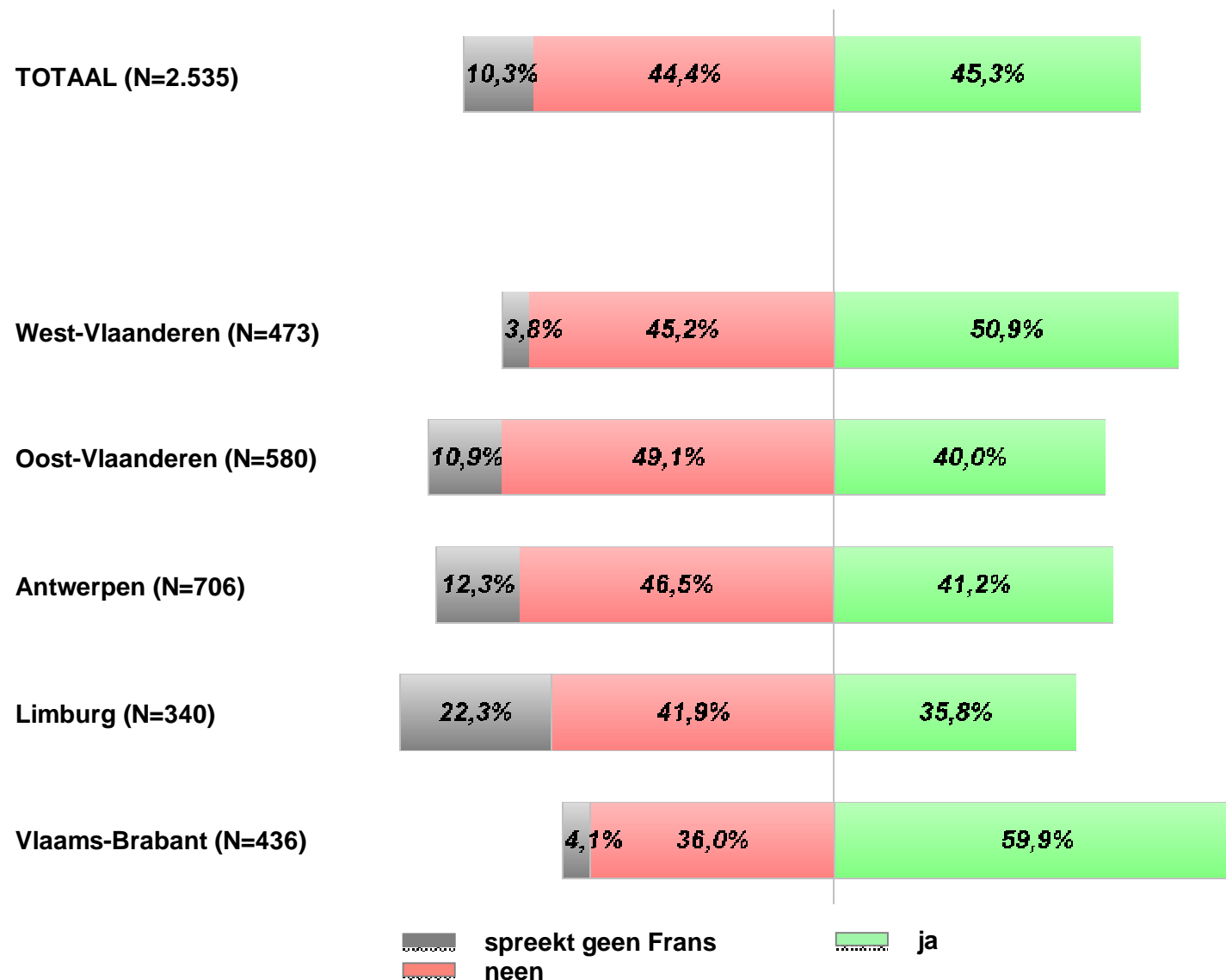
3.4. Het lezen van boeken of kranten in het Frans

V: Gebeurt het dat u in het Frans leest (boeken of kranten)?



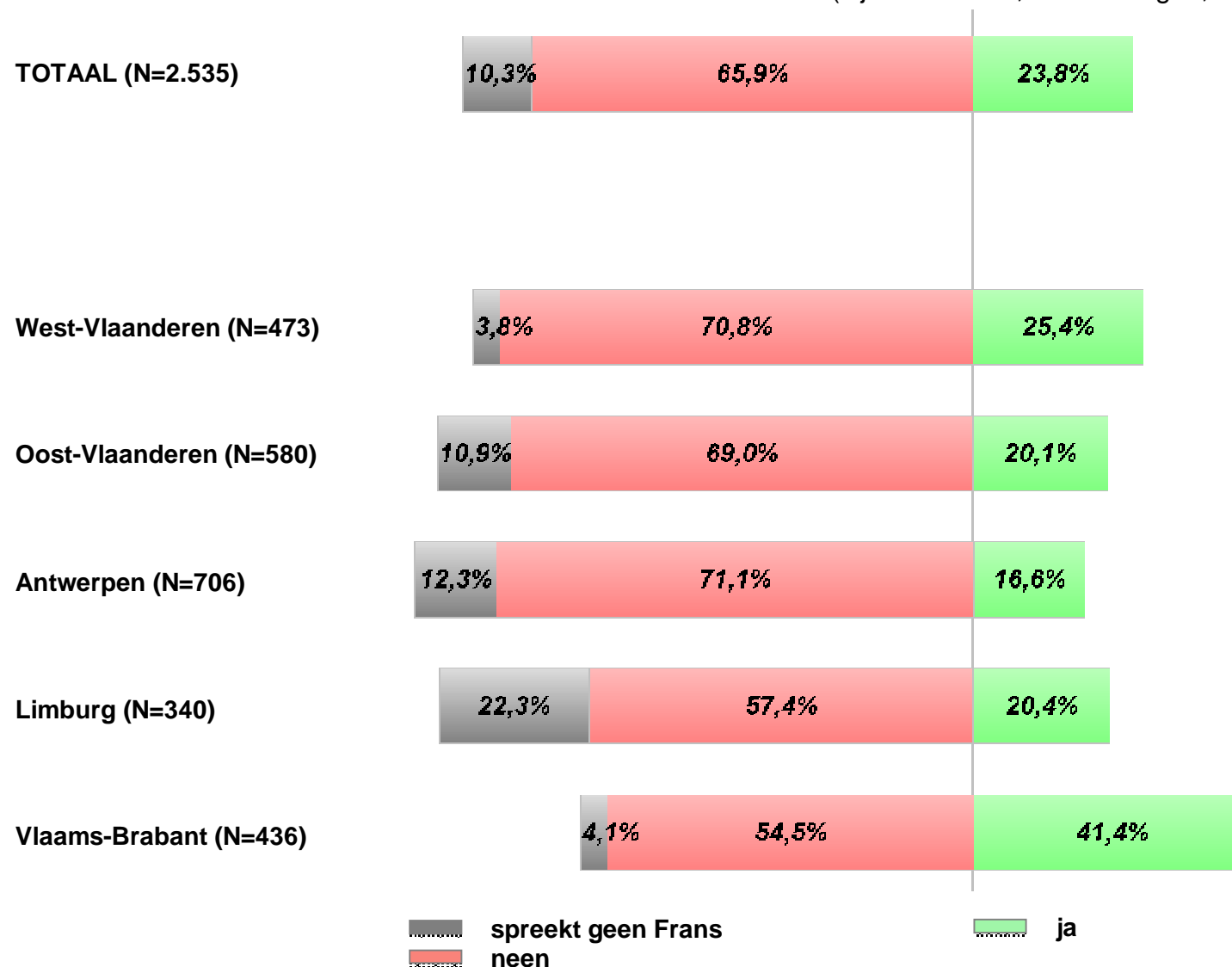
3.5. Het kijken naar de Franse film/ Franstalige films

V: Gebeurt het dat u naar een film gaat kijken in het Frans (in de bioscoop)?

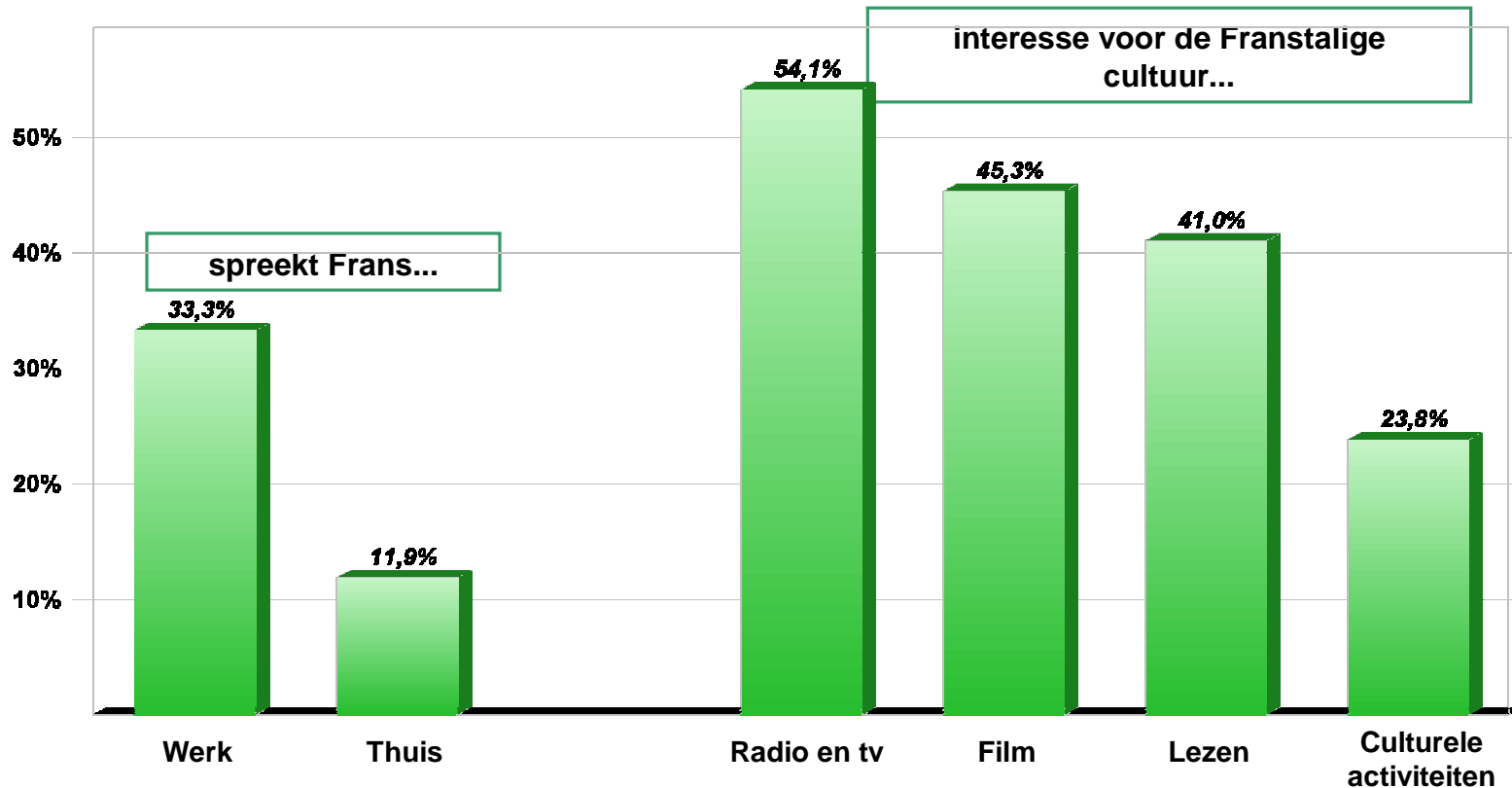
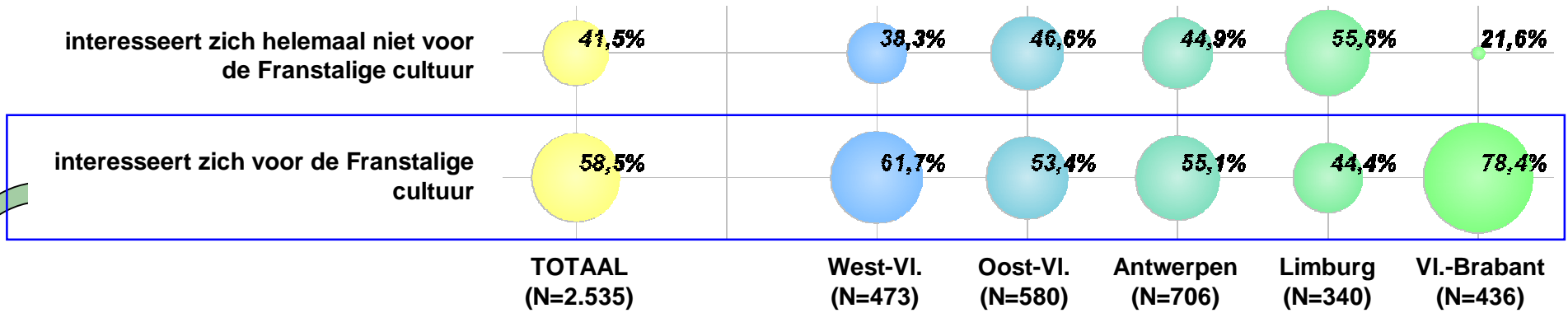


3.6. Het deelnemen aan culturele activiteiten in het Frans

V: Gebeurt het dat u deelneemt aan culturele activiteiten in het Frans (bijeenkomsten, voorstellingen, bezichtigingen)?



3.7. Interesse voor de Franstalige cultuur (samenvatting)



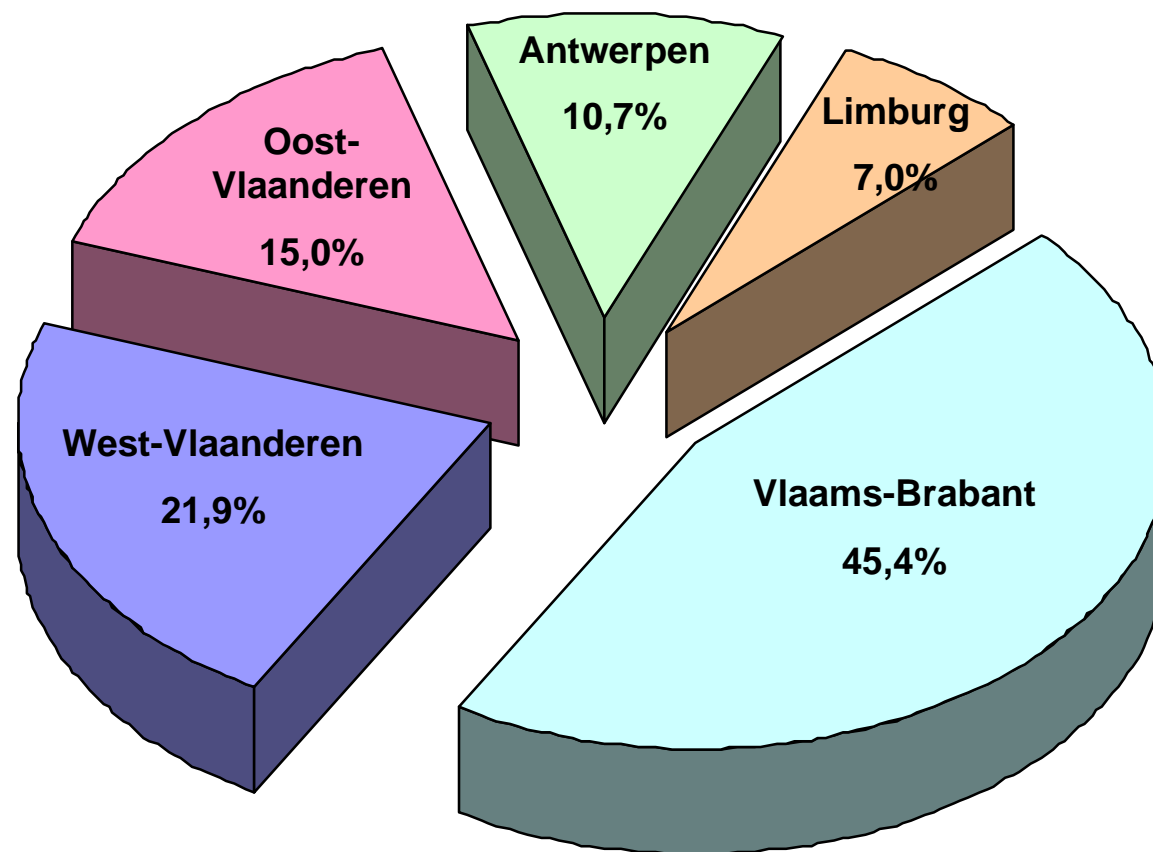
2. Extrapolaties

De resultaten van de opiniepeiling stellen ons in staat om het aantal Franstaligen dat in Vlaanderen woont te extrapoleren: hieruit blijkt dat dit aandeel 367.000 personen zou bedragen, hetzij 5.9% van de totale bevolking van Vlaanderen. Rekening houdend met de foutenmarge die de geobserveerde frequentie met zich meebrengt (de foutenmarge is kleiner wanneer de geobserveerde frequenties kleiner zijn) en rekening houdend met de grootte van de steekproef, bedraagt de foutenmarge voor een geobserveerde frequentie van 5.9% plusminus 0,92%; **het aandeel Franstaligen in Vlaanderen ligt dus [betrouwbaarheidsinterval] tussen 4.98% (306.800) en 6.82% (420.200).**

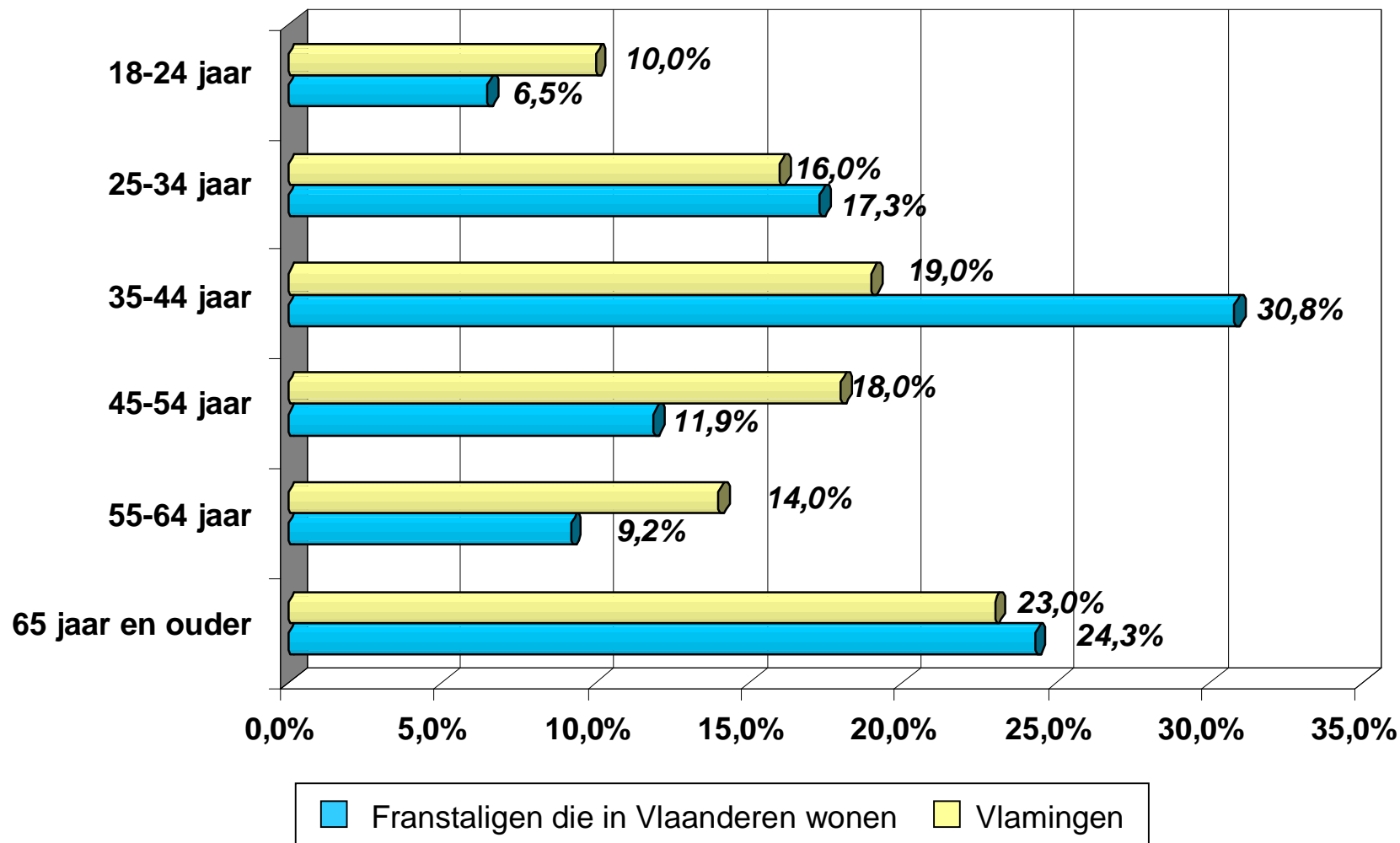
	Frans = moedertaal (1)	Eén van de ouders is Franstalig EN de respondent spreekt zeer goed Frans (2)	(1) + (2)	Bevolking (3)	Aantal Franstaligen = ((1) + (2)) x (3)
West-Vlaanderen	5,9 %	1,1%	7,0%	1.150.487	80.534
Oost-Vlaanderen	1,5%	2,4%	3,9%	1.408.484	54.931
Antwerpen	1,9%	0,4%	2,3%	1.715.707	39.461
Limburg	2,9%	0,2%	3,1%	826.690	25.627
Vlaams-Brabant	15,4%	0,3%	15,7%	1.060.232	166.456
TOTAAL Vlaanderen	5,0%	0,9%	5,9%	6.161.600	367.009

NB: We moeten hierbij vermelden dat de ouders eveneens werden ondervraagd voor hun kinderen; daarom hebben de extrapolaties uit de tabel betrekking op de volledige Vlaamse bevolking (6.161.600 individuen) en niet enkel op de populatie die in het kader van dit onderzoek werd ondervraagd, namelijk de personen van 18 jaar en ouder.

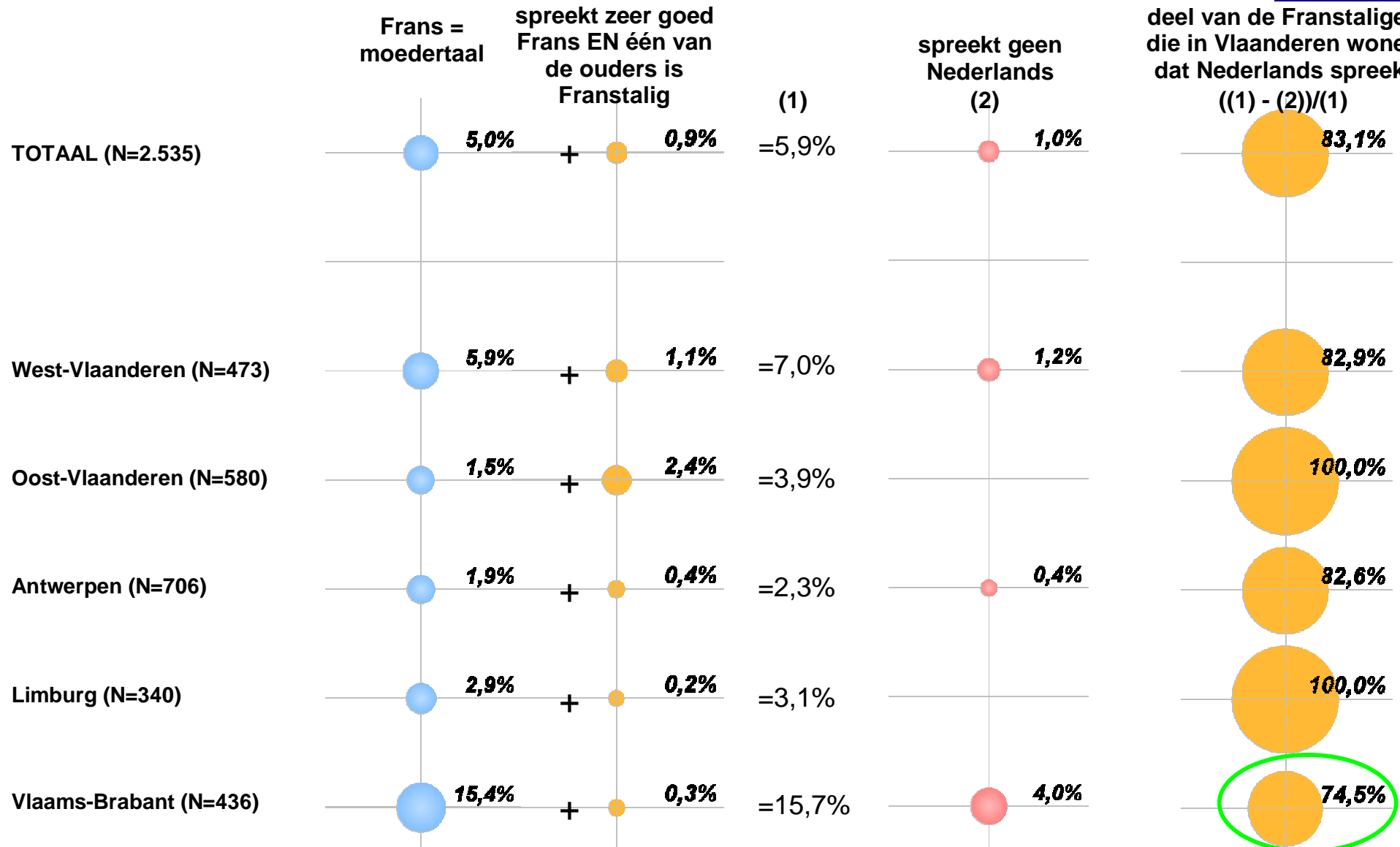
Aandeel Franstaligen in Vlaanderen per provincie



Leeftijdspiramide van de Vlamingen versus leeftijdspiramide van de Franstaligen die in Vlaanderen wonen



Uit deze analyse blijkt dat de Franstaligen uit Vlaanderen zijn oververtegenwoordigd in de categorie van de 35- tot 44-jarigen (deze van de « ouders ») en dat ze niet in de oudste leeftijdsklassen zijn verenigd. De aanwezigheid van Franstaligen in Vlaanderen lijkt dus in de komende jaren niet te zullen dalen.



We stellen vast dat de Franstaligen uit Vlaams-Brabant (voornamelijk Franstaligen uit de rand van Brussel) evenzeer goed « geïntegreerd » zijn: 3 op 4 zeggen dat ze Nederlands spreken.